

Kupujte VOJNE BONDE!
Najstarejši slovenski dnevnik v Ohio
Oglaš v tem listu so uspešni

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVISEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

Kupujte VOJNE BONDE!
The Oldest Slovene Daily in Ohio
Best Advertising Medium

CLEVELAND, OHIO, FRIDAY (PETEK), SEPTEMBER 4, 1942. STEVILKA (NUMBER) 208

Kablogram ameriških Slovencev jugoslovanski vladi v Londonu

AMERIŠKE PODMORNICE SO POGREZNILE 5 JAPONSKIH LADIJ

Ameriško vojaštvo pokončuje izkrcavajoče se Japonce, ki se hočejo zopet polastiti Solomonov.

SOLOMONSKO OTOČJE PRIHAJAJO STALNO VOJAŠKA OJAČENJA

WASHINGTON, 3. septembra. — Mornariški departament razglasi, da se je nekaj malih japonskih vojakov izkrcalo na Solomonskih otokih, ki pa ameriški marini, ki so jih te otoke pred nekaj tedni Japoncem, zdaj lovijo ter pokončujejo.

Dalje poroča mornariški departament, da so ameriške podmornice pogreznile na Pacifiku nadaljnjih sovražnih ladij, ki jih eno japonsko lahko bil nek srednje velik parnik najbrže pogreznjen.

Med pogreznjenimi ladjami, ki so bile potopljene poleg japonske lahke križarke, sta bila dva manjša tovorna parnika, en srednje velik tanker in neki manjši parnik.

RAHOVIT MASAKER ŽIDOV V VELIŽU V RUSIJI, KJER SO BILI POMORJENI VSI ŽIDJE

Nemci so zaprli žide v svinjake, katere so polili s petrolejem ter jih zažgali. — Nastali so prizori, ob katerih se je trgalo srce.

MOSKVA, (ICN). — Te dni pripelje po večdesetstonski blaginjski gozdove 13 let starih Grigorjev. Sreča ji je bila, da je mogla pobegniti iz Veliža, kjer so uganjali nacisti zločine.

Strasni prizori

Tedaj so nastali prizori, ob katerih se je trgalo srce. Ženske so mlo prosile Hitlerjeve krivnice, naj se usmilijo njihovih otrok. Toda vse zaman. Kmalu so plameni zajeli svinjake. Neka deklica je hotela izplačiti petrolej, katerega so polili, toda nemški častnik jo je na mestu ustrelil. Ko je neki mali deček v smrtni grozi splezal na streho svinjaka, so ga Nemci z očitnim užitek ustrelili.

Nacisti — krvočne zveri

Nekaterim ženskam je uspelo, razbiti vrata svinjakov. One so vrgle male otroke ven, da bi dokazale nacistom, da jim ni za lastno življenje, temveč samo za otroke. Brezupne nade! Nemški divjaki so otroke hladnokrvno postrelili.

Nekaterim se je posrečilo vdreti iz gorečih svinjakov, toda te so Nemci postrelili s strojnimi puškami. Ko je bilo vse gotovo, je nacistični poveljnik javil: "V mestu ni več židovskega prebivalstva."

Tega dne so nacisti ubili 1.420 židov — starcev, žena, otrok in novorojenčkov. Samo sedemnajstim je uspelo pobegniti iz tega pekla.

Drug drugega sta lovila

SPOKANE, Wash., 2. septembra. — Poicist John Domit je dal neki ženski, ki je zagrešila s svojim avtomobilom neki prometni prestop, "tiket", nakar se je s svojim avtomobilom odpeljal. Ženska pa jo je ubrala s svojim avtom za njim, nakar je poicist ustavil.

Ženska mu je smehljalje se ponudila njegovo električno svetilko, ki jo je poicist položil na stopnico njenega avtomobila ter tam pozabil. Poicist se ji je zahvalil ter raztrgal "tiket", katerega ji je bil malo prej dal.

Ženska se je odpeljala, toda zdaj pa jo je poicist ubral za njo. Ko jo je dohitel, se ji je nasmešnil ter ji — izročil njeno ročno torbico, ki jo je bila ona pozabila na stopnicah njegovega avtomobila.

Rommelove čete ustavljene in vržene nazaj

Nemški general Rommel je potegnil svoje čete nazaj iz pravkar zavzetih pozicij.

KAIRO, 3. septembra.

Nemški maršal Rommel je potegnil nazaj svoje čete z naprej potisnjenih in izpostavljenih položajev na egiptski fronti, kjer so ameriška in angleška letala ter zavezniški topovi čete osištali tako obdelovali, da so znašale izgube: trije vojaki osištali za vsakega zavezniškega vojaka.

Rommelovega napredovanja pred njegovim sedanjim umikom niso to pot zaustavili zavezniški tanki, temveč zavezniški topovi, ki so pričeli bruhati železo in jeklo na Rommelove tanke in pehoto iz razdalje tisoč mestoma pa tudi iz razdalje samo 250 metrov.

Četam generala Rommela se je posrečilo prodreti petnajst milj daleč preko minskega polja, ko je stopila v akcijo zavezniška artilerija in letalska sila, ki je zaustavila njegove armade. Zdaj Rommel že 24 ur ždi na svojih novih odnoših starih položajih.

RAZMEJITEV MED MADŽARSKO IN HRVAŠKO

Skupna madžarsko-hrvaška komisija bo v kratkem začela razgovore glede meje med Madžarsko in Hrvaško. Po vsej soji dolžini teče meja ob rekah: od izliva Tise v Donavo gre meja ob Donavi navzgor do izliva Drave, potem ob Dravi do izliva Mure. Ob isti priliki bodo uređili tudi pripadnost otokov na Donavi in Dravi.

ZAPOR, KER JE BIL PREPOZNO ZEN ZA DELO

LONDON, Anglija. — Neki 18 letni tovarniški delavec, po imenu A. Hartard, je bil zadnji petek obsojen ob sodišču na 18 mesecev trdega dela, ker je stalno prihajal prepozno na delo.

Važen pouk v SND

Mr. Edward Kovačič, slovenski councilman v 23. vardi, nam naznanja, da se bo vršil nocoj, v petek, 4. septembra ob 7:30 v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave., pouk, kako se je treba ravnati v slučaju letalskega napada. Posebno prijazno so vabljeni k temu pouku ženske in starejše osebe.

"Slovanov" izlet

V nedeljo, dne 6. septembra ima pevski zbor "Slovan" izlet na Močilnikarjevi farmi. Prijatelji so vabljeni, da se ga udeležijo. Zbor se obenem zahvaljuje Johnu Močniku za dar v svojti \$2.00.

Dijaški kongres v Washingtonu

V Washingtonu se vrši zborovanje Mednarodnega dijaškega kongresa, na katerem je govoril tudi predsednik Roosevelt.

Na tem zborovanju zastopata poleg ostalih ruske mladine tudi poročnik Vladimir Pčelincev, in Ljudmila Pavličenko, ki ima tudi čim poročnika v ruski armadi. Oba mlada ruska junaka, ki ju vidimo na gornji sliki, sta se proslavila v bojih proti Nemcem.

NOVA LAŠKA PRETNJA

Preko Berna je prišla iz Rima vest, da bodo Italijani ob zdaj naprej v svojih bojih proti hrvaškim upornikom zapustili svoj dom.

SABOTAŽA ŽETVE NA HRVAŠKEM

Havas javlja iz Budimpešte: na Hrvaškem so uvedli posebne poljske straže za nadzorstvo obdelane zemlje. Kdor bi namenoma napravil škodo na obdelani zemlji, pride takoj pred posebno sodišče. Najmanjša kazen je 10.000 kun in mesec dni zapora.

Pozdravi

Iz države Wisconsin nam pošilja pozdrave Mr. Jože Zelenc, znani Vrhnčan, ki pravi, da je bil tudi v Willardu, kjer se nahaja zdaj na počitnicah oziroma na okrevanju tudi Mrs. Terček, vdova po Janezu Terčku, pokojnemu uredniku Glasa Naroda. Mrs. Terček je bila živčno bolna, toda se ji zdaj zdravje obrača na bolje.

Listnica uredništva

A. B. Barberton. — Z Vašim pismom se strinjamo. Vaš komentar glede našega članka "Ljudstvo bo govorilo," pa bomo objavili prihodnji teden. — Pozdrav!

Na obisku

Na obisku se nahaja Mr. Joseph Yartz iz Ely, Minn. in sicer pri svoji hčeri Mrs. Edward Kovač, 956 E. 185 St., soprog prodajalca hiš in zemljišč. Do brodošel!

Nemci nadaljujejo s silnimi napadi na Stalingrad

Položaj postaja za Ruse čimdalje bolj resen in nevaren. — Nemci prebili na več krajih ruske obrambne črte.

MOSKVA, petek, 4. septembra.

Mase nemških tankov in pehote so prebile rusko obrambno črto severozapadno od Stalingrada ter prisilile rusko vojaštvo k umiku, dočim nadaljujejo druge nemške čete s svojim pritiskanjem proti Stalingradu od jugozapada. Dalje ruski polnočni komunikacije priznava, da so se Rusi umaknili severozapadno od Novorossiska.

Bitka pod Stalingradom pa še ni dosegla dohodov do Stalingrada.

Nemci so zabili zagozo v ruske obrambne linije v bližini nekega obljudenega kraja, nakar so vrgli tanke v nastalo vrzel.

V severozapadnem Kavkazu pa so bili odbiti vsi nemški napadi.

Splošen položaj ob Volgi in ob Črnem morju postaja čedalje bolj kritičen.

THYSENENOV VNUK UBIT

STOCKHOLM, Švedska, 2. septembra. — Kurt Ferdinand Thyssen, vnuk Fritz Thyssena, izgnanega nemškega industrijca, ki je financiral Hitlerja, je bil ubit na ruski fronti. Star je bil 19 let in je bil korporal pri topničarjih. — Njegov vnuk ubit, stari Thyssen pa izgnan. — Kakor je videti, mu vračajo milijoni, ki jih je izdal Thyssen za Hitlerja in njegove naciste, res lepe dividende.

BOJI V ZAHODNI BOSNI

LONDON, 31. avgusta (Reuters). — Italijanski radio je poročal danes ponoči, da divjajo v gozdovih zapadne Bosne srđiti boji in da so tam jugoslovanske čete domoljubov izvršile napad na zelo važno železniško progo.

WILLKIE GRE V TURČIJO

ANKARA, 3. septembra. — V soboto bo prispel Wendell Willkie z letalom iz Kaira v Ankaru. V Ankari bo sprejel Willkiea Ismet Inonu, predsednik Turčije, ki bo prišel nalašč zato iz Istanbula. Willkie bo ostal v Turčiji do tri dni.

K mornarjem

V petek, 11. septembra gre prostovoljno k mornarjem v službo strica Sama, Andy Testen, ml. Pred odhodom pozdravlja svoje krstne in birmanske botre in vse prijatelje ter znanke. Prijatelji ga lahko obiščejo na 3233 W. 58 St.

Nova državljanka

Mrs. Anna Pultz, 3320 W. 88 St., je vredo uspešno prestala preizkušnjo in je dobila ameriško državljanstvo. — Naše čestitke!

Seja Progresivnih Slovencev

Jutri večer ob 7:30 uri se vrči seja Progresivnih Slovencev krožka št. 3 v Slov. društvenem domu na Recher Ave. Članice so prošene, da se gotovo udeležijo.

PREDSTAVNIKI AMERIŠKIH SLOVENCEV ZAHTEVAJO OSVOBODITEV PRIMORCEV

Reprezentanti slovenskih bratskih organizacij zahtevajo bolj energično akcijo od strani jugoslovanske vlade.

DR. IVAN M. ČOK JE V EMIGRACIJI EDINI LEGITIMIRAN PREDSTAVNIK VSEH PRIMORSKIH SLOVENCEV

Glavni odborniki slovenskih bratskih organizacij, ki so kot taki tudi vidni predstavniki ameriških Slovencev, so poslali jugoslovanski vladi, na naslov njenega predsednika Slobodana Jovanoviča, sledeč kablogram:

Kablogram Jugoslovanski vladi v Londonu

Slobodan Jovanović, predsednik jugoslovanske vlade, Kingston House, Princes Gate,

2. septembra 1942

Ameriški Slovenci, predstavljeni po svojih organizacijah, igrivamo jugoslovansko vlado, da pravično zahteva po osvoboditvi Slovencev izpod italijanskega, nemškega in madžarskega jarma ter združitve vseh v eni državi odločno poudarja kot cilj jugoslovanske državne politike in da za dosego tega cilja pokrene bolj energično akcijo.

Pridružujemo se soglasni zahtevi vseh političnih krogov Slovenije po spremembi enostranske sestave slovenskega predstavništva v vladi v smislu, da pride za dosego tega namena tako potrebna sloga med političnimi strankami do pravega izraza tudi v vladi.

Priznani predstavnik vseh primorskih Slovencev dr. Ivan M. Čok je v emigraciji edini legitimiran, da jih predstavlja in ga tudi mi priporočamo.

Slovenska narodna podpora, V. Cankar. Kranjskoslovenska katoliška jednota, Jos. Zalar. Ameriška bratska zveza, Janko N. Rogelj. Slovenska ženska zveza, Marie Prislant. Zapadna slovanska zveza, Leo Jurjovec.

Uredništvo "Enakopravnosti" z zadoščenjem beleži to važno in potrebno potezo predstavnikov naših organizacij, ker smatra, da se ne bo brez pritiska našega ljudstva ničesar ukrenilo za naše nesrečne brate, ki jih že celo četrstoletje žuli tuji jarem. Uredništvo "Enakopravnosti" obeta temu prepotrebemu pokretu svoje polno, neomejeno in brezpogojno sodelovanje in podporo.

Led je prebit, pot je utrta, zdaj samo neustrašno naprej, da slišijo naš glas tudi oni, ki si pred njim ušesa maše!

DALJNOSEŽNE IZPREMEMBE V ŠPANSKI VLADI GEN. FRANCA

Ramon Serrano Suner, znani nacist in fašist, minister zunanjih zadev in Francov svak, je zletel iz vlade.

IZPREMEMBE POMENIJO NAJBREŽE ZBLIŽANJE Z ZAVEZNIKI

MADRID, 3. septembra. — strštev v španski vladi so ob tem času silno značilne, ker je diktatorja Franciska Franca, komaj aprila meseca Suner izgnan, ki se je nedavno vrnil iz Madrida, kjer je bil nad dve leti, je izjavil, da pomeni pretres v španski vladi približanje Španije k zaveznikom. Nova španska ministra zunanjih in notranjih zadev sta znana po svojih simpatijah do zaveznikov.

Približanje k zaveznikom

BALTIMORE, 3. septembra. — Louis M. Nevin, ameriški časnikar, ki se je nedavno vrnil iz Madrida, kjer je bil nad dve leti, je izjavil, da pomeni pretres v španski vladi približanje Španije k zaveznikom. Nova španska ministra zunanjih in notranjih zadev sta znana po svojih simpatijah do zaveznikov.

Darovi

Mr. in Mrs. A. Homec, 835 E. 146 St. sta darovala \$1.00 za Jug. relief in \$1.00 za Ruski relief. Hvala!

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE — HENDERSON, 5311-12
Issued Every Day Except Sundays and Holidays
SUBSCRIPTION RATES (CENE NAROCNINI)

By Carrier in Cleveland and by Mail Out of Town:
(Po razpisalcu v Clevelandu in po pošti izven mesta):
For One Year — (Za celo leto) \$6.50
For Half Year — (Za pol leta) 3.50
For 3 Months — (Za 3 mesece) 2.00

By Mail in Cleveland, Canada and Mexico:
(Po pošti v Clevelandu, Kanadi in Mehiki):
For One Year — (Za celo leto) \$7.50
For Half Year — (Za pol leta) 4.00
For 3 Months — (Za 3 mesece) 2.25

For Europe, South America and Other Foreign Countries:
(Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države):
For One Year — (Za celo leto) \$8.00
For Half Year — (Za pol leta) 4.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

VAŽNOST UPORA V JUGOSLAVIJI ZA SPLOŠNI POLOŽAJ ZEDINJENIH NARODOV

Znani in dobro urejevani bostonski mesečnik "Atlantic" prinaša v svojem izvedu za mesec september dolg članek s pregledom vseh važnejših dogodkov preteklega meseca. V tem članku razmotrija tudi o splošnem položaju, ter o novih ukrepih in podjetjih, ki bi bila potrebna ali koristna. Obširno govori tudi o uporabi jugoslovanskega naroda napram osišču, ki je največje važnosti za zedinjenje narode.

Najprej opisuje nacifašistične metode tlačjenja v zasedenih deželah, trpljenje in upornost podjarmljenih narodov ter omenja, da so v Jugoslaviji tisoči kmetov takoj po prihodu Nemcev in Italijanov zapustili svoje domove in pobegnili v gore.

"Kljub temu, da je bilo jugoslovansko ozemlje, ki so ga Nemci preplavili, prav posebno temeljito izpropano, se je ravno tukaj ljudstvo odločno uprlo in dokazalo šibkost nemške teorije, da je mogoče za lakoto organizirati in z njo potlačiti upornost ljudstva v zasedenih ozemljih. Srbi brez prestatka vodijo krvavo četniško vojno proti osišču. Sodelovanje s to protirevolucionarno silo v boju proti Hitlerju bi bilo zedinjenim narodom potrebno in koristno. Tu je velika udarna sila, akoravno še nima svoje zastave."

Pisec članka pripoveduje, da je konservativnost Angležev začetkom ovirala uporabo in usmeritev te revolucionarne sile in omenja, da je zdaj že videti preobrat tudi v tem pogledu.

"Oni, ki so želeli sodelovati s podjarmljenimi narodi, so hoteli pomagati izgnanim vladam Čehov, Poljakov, Holandcev, Norvežanov, Francozov, Grkov in Jugoslovancov in usmeriti njihovo uporno silo v cilje, ki navdušujejo svobodoljubne ljudi. Dokazovali so, da je potrebno priznati in organizirati to protirevolucijo, ki zahteva štiri svobode predsednika Roosevelta. Kdor bi to zanikal, bi tvegati poraz."

Članek se loti tudi vprašanja, kako bi bilo najbolje organizirati tajne vojaške kadre gerilskih čet in zatrjuje, da bi bilo potrebno urediti dobave in enotno usmeriti njihovo delovanje. O Jugoslovancih pravi:

"Najbolj nevarni med vsemi evropskimi uporniki so zdaj slavni jugoslovanski četniki, katerih vodja, general Draža Mihajlovič, je zaradi uspehov svojih 12 bataljonov balkanski narodni junak. Četniki so v zgodovini že star pojav—tako so se že imenovali v 17. stoletju srbski uporniki proti turški nadoblasti.

Mihajlovičeva vojska, katero cenijo na približno 200.000 mož, je uporna, trda in brezobzirna. Kreče se od pobočij vzhodnega Balkana pa do Jadranskega morja. Povsod na tem ozemlju so četniki že pobijali laške posadke, zavzemali mesta, zasedena od čet osišča, in zadrževali deset divizij vojske centralnih sil v južni Evropi. Skoro vsak teden četniki na novo dokažejo strategično važnost svojih postojank z napadi na velike železniške zveze osišča od severa na jug in na vzhod. V slučaju invazije bi bili neprecenljive važnosti kot pomožne čete."

Članek zaključuje s pripombo, da bi bilo pametno, ako bi voditelji zaveznških narodov in njihovega vojnega vodstva pazili na razpajo gerilskega vojskovanja in to prav posebno v jugozapadnem delu Balkana, kjer Mihajlovič prizadeva Italijanom hude udarce.

TAKO GOVORE NEMCI

Nikoli zadovoljen.

Za mlado Nemčijo ni pravil, v katere bi mogla stisniti svoje narodne zahteve za obstanek. Za nas ne more biti končnega ravnotežja v oblasti zato, ker se to ravnotežje menja od leta do leta pod pritiskom nemške življenjske sile.

(Voelkischer Beobachter, 12. 4. 39.)

UREDNIKOVA POŠTA

Vsi in vse na veliko tri-dnevno proslavo Slov. nar. podp. jednote

Cleveland, Ohio. — Upravičeno se lahko zapiše, da je Slovenska narodna podpora, jednota ena največjih in najbolj vplivnih podpornih organizacij med Slovenci. To je približno resnica. Ta organizacija bo proslavila prihodnje tri dni v soboto, 5., nedeljo 6. in ponedeljek 7. septembra kot Narodni dan. Vsa priredba se bo vršila v naši naselbini, p. d. v clevelandski metropoli.

Da se razumemo, naj povem, da se vrši v največjem Slovenskem narodnem domu v Ameriki, in menda na celim svetu (ker ako je kje v stari domovini Narodni dan, kot na primer v Trstu, so ga fašisti in nacisti sežgali in uničili).

Tukaj v naši svobodni Ameriki se pa še lahko brez skrbi zbiramo v naših narodnih hramih. Ravno te tri dni se nudi izvrstna prilika, da se zberemo skupaj. Vsega količkar zavednega slovenskega življa v Clevelandu in okolici je skoraj dolžnost, da poseti to proslavo, če je le mogoče. Komur še ni znano, naj bo povedano, da to je običajna letna proslava naše Jednote, katero poseti članstvo iz vse Amerike. Možno je, da bo med vsemi temi gosti, ki bodo prišli in prisostvovali prireditvi iz zunanjih naselbin, tudi vaš sorodni brat, sestra, morda oče, mati, sin ali hčerka. Še bolj gotovo pa bo med njimi prijatelj ali prijateljica, ki ga ali je niste videli že delj časa. Ali ne bodo res tako svidenja pomenljiva in vesela? Menda ja!

Spodaj podpisani je že velikokrat prisostvoval takim proslavam v Clevelandu in po drugih krajih Amerike. Videl sem mnogo sličnih veselih svidenj.

Akoravno živimo v težkih vojnih časih, smo vendar lahko še kdaj veseli v krogu svojih sorodnikov, prijateljev, znancev in rojakov sploh.

Program vam v celoti ne bom opisoval tukaj, ker je bil že opisan in se ga bo še opisalo. Omenim naj le to, da bo v soboto zbiranje in sprejemanje zunanjih gostov. Vršila se bo plesna veselica v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave. Glavna prireditelj se vrši v nedeljo popoldne-okrog 3:30 ure. Zjutraj se vršijo žogometne igre in golf ter razne druge tekme, v katerih bodo večinoma tekmovali mladi člani.

V ponedeljek se vrši zborovanje atletičnega odbora, na katerem se bo med drugimi tudi odločilo kje se vrši prihodnja Jednotina proslava leta 1943. Govorniki bodo menda samo trije in sicer bodo nastopili predsednik Clevelandске federacije S. N. P. J. Matt Petrovič, predsednik Slovenske narodne podporne jednote Vincent Cankar in gotovo naš najbolj priljubljeni rojak in član SNPJ, clevelandski župan Frank J. Lausche, ki bo govoril in pozdravil vse posetnike kot predstavnik milijonskega mesta Clevelanda.

Povem vam tudi, da zlasti zadnje dni slišim mnogo naših ljudi, ki radi posetijo naše prireditve, toda to pot pridejo še z večjim veseljem, ker bo govoril naš priljubljeni župan Frank J. Lausche.

To je zadosti rečeno. Res je, da kadar on govori ni nobenemu dolgčas, in tudi nobenemu se ne zeha.

Torej, dobrodošel in pozdravljen Frank!

Pa akoravno med drugim poveš kakšno od Ribenčanov, sa-

mo da si med nami! Da bo prostrežba v vseh ozirih izvrstna, je samo ob sebi razumljivo.

Tudi godba bo fina in sicer bo igral Johnny Peconov, orkester. Za zunanje goste se bo kuhalo v S. N. Domu.

Torej, še enkrat dobro došli vsi člani in nečlani Jednote!

Anton Jankovich, večni popotnik.

Vabljeni ste v metropoli

Cleveland, Ohio. — Kam boste pa odpotovali 5., 6. in 7. septembra, je vprašala onkava soseda svojo sosedo. Nikamor, kar doma ostanemo, ker te tri dni pridejo naši zunanji rojaki iz vseh krajev Amerike v našo slovensko metropoli. Kaj pa bo vendar takega te tri dni? Mi bi lahko rekli mednarodni dan, ali pa dan Slovenske Narodne Podporne Jednote, in glavni stan bo v našem Narodnem domu na St. Clair Ave. in East 65th St., in vsak to lahko najde.

Že v soboto 5. septembra bo zvečer velik ples v avditoriju S. N. Doma, kjer se bo zbirala mladina iz vseh krajev, in tudi starejših ne bo manjkalo.

V nedeljo zjutraj se snidejo mlajši člani, eni v Gordon parso, da se udarijo v žogometni igri, dočim odkoraka druga skupina, da se preiskusi v golfu na Mayfield Heights Country klubovem sportnem prostoru. Vse to je označeno za ob desetih zjutraj kot pričetek.

Glavno bo pa program popoldan ob pol štirih v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave., vogal Addison Rd.

To bo "Juvenile Festival", ki bo proizvajal izključno po članih iz mladinskega oddelka Slovenske narodne podporne jednote. Poradi tega bomo navedli njih imena kakor približno bodo nastopali. Program bo izvajan v treh dejanjih in sicer:

Prvi del. — Nastopijo James Tushar v petju in igranju na kitaro, Marian Birk v petju, Eleanor Beno v akrobatičnem plesu in Moonlight Madonna, John Klayder za harmoniko, Dorothy Svigel s petjem, Irene Rose Martinič v akrobatičnem plesu; "Dobro jutro zaspani La- goon", Violet Vogrin in Herman Sluga v duetu na kitaro, Louis Bajc za harmoniko, Mildred Novak in Richard Robich (iz Sharrona, Pennsy) zapojeta v duetu Hrvatsko, Slovensko in Španjolsko.

Nastopi govornik sam župan mesta Clevelanda, Frank Lausche.

V drugem delu nastopijo: Amelija Slejko, igra Poljski ples (od Scharwenka), na klavirju Josephine Martinič, poje in pleše, Robert in Eddie Salamont-harmonika-sax duet, Edmond Korber poje "Aear Mom" Mary Ann Zele igra na klavir v "Es" ali "three flat" po Durandu, Daniel in Joseph Sroek, harmonika-duet, Mildred Berčič in Alma Zagar—klarinet in piano duet, Virginia Korber—akrobatični ples in potkan ples, Betty Jane Dolinar (hčer Anton in Mrs. Dolinar, oba oderska igralca)—piano harmoniko Jolly Caballero. (Konec drugega dejanja). Nastopiti bi moral kot govornik Michael Kumar, prvi podpredsednik S. N. P. J., ki pa je bil pozvan k vojakom, in je sedaj v St. Petersburg, Fla.

Tretji in zadnji del: Nastopijo ponovno Mildred Novak in Richard Robich s petjem. Edmond in Virginia Korber v "Pa-

Was Courting Ma-komediji, Betty Jane Dolinar igra slovenski komad, James Tushar s petjem in Concordettes v korakanju, Mildred Berčič, voditeljica ali Drum Majorette. — Konec programa in potem ples.

Pri otvoritvi programa nastopi Matt Petrovič kot predsednik SNPJ Clevelandске federacije, da pozdravi goste in za njim nastopi glavni predsednik S. N. P. J. Vincent Cankar iz Chicago, Ill.

V ponedeljek se vrše zopet v Narodnem domu razna razmotrivanja, ali forum, delile se bodo nagrade zmagovalcem v tekmah in potem sledi kosilo ali banket.

Toraj Clevelandčani, posebno člani Slovenske narodne podporne Jednote, sedaj vam bo dana zopet prilika, da se lahko seznanite s tem ali onim iz drugih naselbin. Zato bo najboljšje, da praznujete vaš delavski praznik kar doma v naši metropoli. Zabavajte se doma, ker se vam nudi obilo zabave.

Toraj na svidenje v metropoli na St. Clair cesti, pri Slovenskem narodnem domu in v domu, kjer bo pač prostor.

Za program za "Juvenile Festival" so se potrudili Miss Agnes Jerič, Rudy Lisch in podpisani, in upamo, da vam bo v dopoldanje in užitek. Frank Barbič.

Cleveland, O. — Slovenski narodni muzej odprt za javnost. — V petek 4. septembra se odpre prva razstava zbranih stvari v Slovenskem narodnem muzeju v S. N. Domu, 6411 St. Clair Ave., in sicer ob 6. uri zvečer. Razstava bo odprta do 9. ure ali delj, če bodo obiskovalci. V soboto 5. septembra pa bo razstava odprta že ob 2. uri popoldne in do 9. ure zvečer. V nedeljo 6. septembra in na delavski dan 7. septembra pa bo muzej odprt od 10. ure popoldne do 9. ure zvečer, da bo vsakemu dana prilika, ki hoče, da si lahko ogleda razstavo. Razstava se bo potem nadaljevala do 20. septembra in sicer ob petih, sobotah in nedeljah ob večerih od 6. ure naprej.

Vstopnina je določena 25c za osebo. Razstave se udeležijo tudi Mr. Matija Pogorelec iz Minnesote, ki je prvi častni član S. N. Muzeja in je tudi kot posameznik največ postal stvari v muzej. Kdor se zanima seznaniti se z Mr. Pogorelcem, naj pride v S. N. Muzej, kjer bo sprejemal goste ob navedenih urah.

Mnogo je bilo dela in priprav, da se je priredilo to razstavo v teh burnih časih, ko se nahajamo v vojni in ko je skoro sleherni zaposlen z delom v tovarni ali kje drugje, tako da je res težko dobiti pomoč za izpeljavo načrtov razstave.

Medtem ko sovražniki rušijo vasi in mesta v starem kraju, ko sežigajo slovenske knjige in uničujejo vse kulturne pridobitve, pa se tukaj na tej strani oceana odpira nova ustanova Slovenski narodni muzej, ki bo skušal vršiti važne naloge ameriških Slovencev in ohraniti pridobitve za zgodovino. Obiščite S. N. Muzej in toplo vam bo pri srcu, ker to je nekaj našega — slovenskega v Ameriki. Na razstavi je preko 200 slik vsake vrste in v 12 razstavah omrah mnogo zanimivosti in dragocenih predmetov. Slovenski narodni muzej je vaš, je last vseh ameriških Slovencev, zato pridite in si oglejte prvo razstavo, ki je sicer skromna, ampak precej zanimiva. Na svidenje!

Erazem Gorshe, tajnik.

"Njegušev dan"

Cleveland, Ohio. — V nedeljo bodo praznovali Srbi takozvani "Njegušev dan". Odkar imamo Jugoslovanski kulturni vrt, vsako leto Srbi praznujejo svoj tako imenovani dan. Praznovanje se vrši po sledečemu redu:

Dopoldan se izvrše cerkvene molitve pred spomenikom Njegušu, kjer nastopi tudi cerkveni pevski zbor in duhovnik opravi kratke spominke molitve, nato sledi nekaj govorov, navadno povabijo predsednika Kulturnega vrta in pa goste, kateri običajno pridejo iz drugih mest.

Program se prične ob pol enajsti uri dopoldne. Po programu, kateri ne presega nad eno uro časa, odidejo vsi v Puritas Spring Park, kjer se nadaljuje njih redni piknik, kamor povabijo številne druge govornike. Ker so nam bili bratje Srbi vedno naklonjeni in so z nami skupno v organizaciji Kulturnega vrta, priporočam, da bi se tudi naši rojaki odzvali pri prvem in potem tudi pri drugem programu.

Ako smo res Jugoslovani, dajmo to tudi pokazati. Ni lepo in zadostno, da to stori samo predsednik Kulturnega vrta, tudi drugi naj pokažejo dobro voljo bratstvu narodu, osobito še sedaj v teh dneh, ko se gleda na nas iz vseh strani.

A. Grdina, predsednik.

Kako je v Dalmaciji? Šibenik

Iz privatnega pisma nekega Hrvata, katero je bilo poslano iz Dalmacije meseca marca 1942 citiramo nekaj odstavkov. Šibenik je postalo mrtvo mesto. Če greš v Narodno kavarano, vidiš tam samo Italijane in nekaj dijakov.

V "Krci" je isto. Na ulici srečaš samo Italijane, v civilu ali v uniformi. Naši ljudje se pokažejo na ulici samo ob nedeljah in praznikih. Oni se dobro zavedajo, da hočejo Italijani izkoristiti svojo okupacijo in aneksijo v namen, da popolnoma italijanizirajo našo Dalmacijo. V tem postopajo z nami kakor so postopali v Abesiniji z divjaki. Pri vsem tem so pa ostali stari komedjanti.

Vsako jutro se odigrava na Poljani (šibeniškim sprehajališču) v navzočnosti vojaških oddelkov in vojaške godbe ceremonija izobešanja italijanske zastave. Kdor je v tem času na ulici, se mora ustaviti, odkriti in mora dvigniti desnico. To je italijanski Gesslerjev kloboč. — Kdor tega ne napravi, kdor se ne pokloni dobi na mestu "batine" in mora popiti določeno količino ribjega olja. V začetku so v tem pogledu popolnoma podivjali. A sedaj, ko prihaja odpor našega naroda vedno bolj do izraza, se začnajo Italijanom odpirati oči, da delujejo takšna sredstva baš obratno.

Pred božičem je bilo ribje olje izredno aktualno. Vili so ga vsakemu, ki so ga srečali. Če ni bil Italijan, je bil že kandidat za olje in "batine". Nekega večera so na primer Italijani vpadli v šibeniško kavarano in pogostili z ribjim oljem vse navzoče goste. Med nesrečniki je bil tudi Dane Škarica. Profesorja Dunka Catlaka so tako pretepli, da je ostal dolgo v nezavesti.

Glavna gonja se vodi proti intelektualcem. Dr. Pašini je bil obsojen na 14 let, ker je baje nagovarjal italijanske vojske v hrvaščini. Dr. Jurin je še vedno zaprt. Prav tako je interniran dr. Stambuk. V Italijo so bili deportirani dr. Boris Novak, Dane Škarica, Sime Belamarič, ravnatelj učiteljskega Kalik, profesor Činoti in mnogi drugi.

ŠKRA

Danir Feigel:

Bacili in bacili

"Na besede svojega predgovornika imam pomniti. V svojem rešujočem govoru se je spod Strgansček samopodoba, samo na svojo rodo le del one večje škralavate pravimo država, domovina le kos naše Države je širši pojem. moramo v prvi vrsti samega se godi celokupnosti le potem se godi dobro sameznim njenim delom. šave dobivamo vse: službe in pokojnine. Te st in dobrote pa nam državljansko dolžnost, ti davke. Skrbimo, delj kot dobri državljani, da ne pride država brezbriznosti in malomarnosti; podvojimo državne dohodke z zneskom oblatnatih dan tem smo gotovi, da se največjo lahko naš zunanji sovražniki, ež naše državne meje, žee na pripravi trenas vtaknejo v svoj pojavljanski delokrog. ktiče organizacije krep katero je blagovolil cenjeni predgovornik. jam pravočasno, da je tako ustanovitev dovolitične oblasti, pri čem ne pozabiti potrebnih. Sklenem svoj govor na joč mogočni naši držasti, cveti!"

Se nikdar ni govornepretrgoma toliko, čamehal, si je pokril z kakakor ga je sram in je razlegalo po sobi njekoznanje: "Okužen sem."

"Da, da, tudi jaz sem Bacilus eloquentiae! Ni Nov napad čutim! Zopet govortiti!"

"Dovolite prej meni Strgansček, kratko Strgansčekova gospodstih šestdeset let stara na matrona, se je s vorom približala minanjo prazen kozarec. čivši si izgovorila: (Dolje prihodnje)

V Bosanski kraj

"Neue Zuercher Zeitung roča, da je hrvaški narodno zdravje v ministrazunanjih zadev v različnih strokovnjaksetil begunske tabore v Kozare planine. Hrvastmacijska služba objaviren opis vtisov ministrarodno zdravje dr. Pettem opis poroča, da je razupartizanske vstavlo število beguncev 10.000 in da je njihov strahen. Prijedor ki je membnejshe mesto na katerem se je razstaja, je popolnoma porušeno di grozno sliko.

OGLAŠAJTE V

"ENAKOPRAVNOSTI"

Uskoki

Ko so Turki pridri na Balan, so radi njihovega nasilja zlahali mnogi ondodni prebivalci. Si iskali mirnejšega zivljenja pri sosedih na severu in jugu, na Hrvaškem, Ogrskem, Jerskem, Kranjskem in v Istri. Splošno so se imenovali ti Uskoki ali Prebegi, ker so se izselili iz Turkestanu in pribekali k nam v Slovenecem. Po narodnosti so bili večinoma Srbi, nekdanje kraljevine Srbije, pravoslavne vere, deloma pa katoliški Hrvti iz Dalmacije, Hercegovine in Slavonije. So se navadno imenovali Prebegi ali Pridavci. Tu in tam nahajamo med Vlasi celo Rušine onega plemena, ki je še danes naseljeno v manjših skupinah po macedoniji in Albaniji. Se imenujejo Kucovlahe ali Kucovci.

Prve vlaške ali uskoške naselbine segajo nazaj v 15. stoletje. Takrat se jih je mnogo selilo v Liki na severni strani Velebita, okoli Cetinja in Dalmaciji. Posebno Kličani so bili močna obramba, ko bil od vseh strani obdan od Turkov. Junaški poveljnik meti Peter Krušić je s svojimi uskoki vodil drzne pohode v Bosansko pokrajino in napravil mnogo škode. Pri enem napadu je bil pa poveljnik leta 1537 ubit in hrabra vojskavaja se je morala vdati. V Dalmaciji, okoli 600 letov, se je tedaj preselila, kjer jim je kralj Ferdinand odkazal zemljišča in obilno plačo, ako mu bodo služili v vojski proti Turkom. Do danes so na leto 20,000 cekinov. Takrat jim je bila ta vsota le nekajkrat izplačana, ker je vladar v kraljevi blagajni skoraj v celoti suša. Ker jim kraški uskoki Senja ni nudil dovolj plače, in tudi sami niso imeli dovolj spretnosti in veselja za delstvo, so se vdali roparjem. Izprva so napravljali robne pohode v turške pokrajine, odvažali ljudi, živino in kovrsten dragoceni plen. Zatem pa so se jim bolj priljudizirali po morju v malih hišicah, s katerimi so obiskovali dalmatinsko obalo. Tako so prišli senjski Uskoki v slovenske in morskih roparjev, ki jih daleč strah vsem morju. Ivan Lenković, poveljnik vojaške kraje, je spoznal njih spretno in bojevito oboroženo posadko, ki je bila vedno pripravljena za drzne napade in lahko merila s turškimi "mavharji".

Približno ob istem času kakor Uskoki Senja so se naselili Uskoki tudi na Kranjskem okoli Zastavice in Marindola. Tukaj so odločevali vojaški poskusi. Razlili so se dalje v Istri, Notranjskem in Goriškem Krasu, prav tja do furlanske ravnine.

O kranjskih Uskokih, njih

Sin slavnega očeta

John J. Sherman, 17 let stari sin slavnega očeta, podadmirala Shermana, poveljnika nosilke letal Lexington. Mladi Sherman je vstopil v ameriško mornarico.

pomagajo ubežnim četnikom preko švedske meje. Prihod te skupine Jugoslovancev je prvi dokaz zato, da Nemci tirajo ujetnike na delo iz Srbije na Norveško. To na novo potrjuje, da Nemcem zelo primanjkuje moških delavskih moči.

Nacisti in njihovi pomagači so začeli plačevati za svoje grehe

London, 27. avgusta (UP) — Privatni krogi poročajo, da je dr. Hans Drasch, nemški generalni konzul v Ljubljani "nenadoma umrl" v hotelu Slonu v Ljubljani. Tukajšnji jugoslovanski krogi mislijo, da je bil morda zastrupljen od protifašističnih domoljubov.

Spominimo se na to, da je general Draža Mihajlovič, vrhovni poveljnik jugoslovanske vojske pred kratkim začel neusmiljeno vojsko proti uradnim osebnostim osišč v Jugoslaviji, katere namerava iztrebiti s pomočjo svojih tajnih agentov. Jugoslovanski krogi so mnenja, da je bil dr. Drosch najbrže ena prvih žrtev. Ime dr. Droscha je bilo na takozvani "Z-listi" generala Mihajloviča, t. j. na seznamu obsojencev, ki bodo morali umreti v tej vojski domoljubov proti osišču.

Iz privatnih virov smo tudi zvedeli, da so Nemci uvedli v Srbiji nove ukrepe za zaščito življenja osištih uradnikov. — Zatrjujejo nam, da je bilo v zadnjih par tednih ubitih 16 nacifašističnih osebnosti, ki so očividno žrtve novih Mihajlovičevih eksekutivnih oddelkov.

Domoljubi napadajo v Sremu

Tukajšnja jugoslovanska vlada je dobila poročila, ki dokazujejo, da so pripadniki generala Mihajloviča v zadnjih par tednih neobičajno podjetni tudi v sremskem okrožju, torej v ozemlju med Savo in Donavo, kjer palijo žetev in napadajo posadke osišč. V Zemunu so ubili žandarmerijskega častnika in ranili nekega nemškega častnika. Nemci groze z strašnimi represalijami — da bodo ustrelili 1,000 oseb — ako krivci ne bi bili odkriti v teku 10 dni.

NAPRODAJ

Na East 32 St., dve hiši, ena s 6 sobami, druga z 3 sobami. Cena \$2,200.

Hiša za dve družini, 10 sob, na East 71 St. — Cena \$5,600.

Hiša za eno družino, 8 sob, E. 76th St. — Cena \$4,200.

Dve hiši, vsaka za eno družino, East 78th St. — Cena \$5,600.

Na E. 47th St. hiša za 4 družine. — Cena \$3,800.

Za podrobnosti se zglasite pri

J. TISOVEC

1366 Marquette blizu St. Clair Ave. in E. 55 St.

Fantje in moške!

V naši trgovini dobite vedno najboljše spodnje perilo, srajce, kravate, klobuke in druge stvari. Izdelujemo obleko po meri.

JOHN MOČNIK

772 East 185th St.

Prijatelj's Lekarna

St. Clair Ave. vogal E. 68 St. Prescription specialists

Zastonj pripeljemo na dom

ENDicott 4212

ZAVAROVALNINO

za hiše, pohištvo in avtomobile vam preskrbi

MIHALJEVIČ BROS.

6424 St. Clair Ave.

Zavarovalnina na pohištvo za vsoto \$1000 vas stane le \$5.00 za tri leta.

PRODA SE

hišo za eno družino, 6 sob, pod iz trdega lesa, gorkota na vročo vodo ter hiša za eno družino, 6 sob, pod iz trdega lesa in "hot air" gorkota. — Dve garaže. Vsaka je na svoji loti. — Cena za obe hiši je \$8,800.

Hiša z 12 sobami, za dve družini, na East 99 St. — 2 forneze, 2 garaže. Cena \$7,000.

173 St. Hiša za 2 družini, 4 sobe spodaj, 4 zgoraj, 2 garaže. Nahaja se v bližini Euclid Beacha. — Cena \$5,900.

Hiša 10 sob za dve družini, vse v najboljšem stanju. Nahaja se v bližini cerkve sv. Marije v Collinwoodu. Cena \$7,700.

Zidana hiša s 6 sobami. — Cena \$5,200.

Hiša na Turney Road, za tri družine, 4 sobe zgoraj, 4 sobe spodaj in 5 sob v ozadju. — Cena \$4,500. Se mora prodati, da se uredi zapuščino.

Za podrobnosti se zglasite pri

Joseph Globokar

986 East 74th St. Henderson 6607

BONDS

BUY BOMBERS

ZAVESE

Tu si lahko izberete kakoršnekoli vrste zavese, katerih imamo v zalogi nad 300 različnih vzorcev.

ZA POPRAVILA NE RAČUNAMO

Odrpito ob večerih do 9. ure

PARKWOOD HOME FURNISHINGS

7110 ST. CLAIR AVE. ENDicott 0511

Ustanovljeno 1908

ZAVAROVALNINO VSEH VRST VAM TOČNO PRESKRBI

Haffner Insurance Agency

6106 St. Clair Ave.

Gostilna z D-5 licenco

naprodaj. — Naslov se dobi v uradu tega lista.

POPOLNA ZALOGA

trebušnih pasov, elastičnih nogavic in pasov za kilo. Izvršujemo zdravniške recepte točno in zanesljivo. Dostavimo na dom kamorkoli.

MANDEL DRUG

15702 Waterloo Rd. Slovenska lekarna

TWILIGHT BALLROOM

se odda v najem za

PLESE in VESELICE

Se nekaj dobrih dnevo za oddajo na razpologo

POKLICITE

TINO MODIC

6025 ST. CLAIR AVE. ENDicott 9691

Zavarovalnino

proti ognju, tatvini, avtomobilskim nesrečam itd.

preskrbi

Janko N. Rogelj

6208 Schade Ave. Pokličite: ENDicott 0718

DELNO IZURJENI STROJNI OPERATORJI

in neizkušeni težaki dobe delo v obrambni industriji.

PLAČA NA URO

Chase Brass & Copper Co.

1155 BABBIT RD.

DEKORIRAMO

vaše sobe po najnižjih cenah. Scenerija, napisi itd

A. PLUTH

31101 Recher Ave. Ivanhoe 2261 M.

Kupujte vojne bonde!

Domači mali oglasnik

AVTOMOBILSKA POSTREŽBA

E. 61st St. Garage

Frank Rich, lastnik.

Se priporočamo za popravilo in barvanje vašega avtomobila. Delo točno in dobro.

RE-NU AUTO BODY CO.

982 East 152nd St.

Popravimo vaš avto in prebarvamo, da bo kot nov.

Popravljamo body in fenderje. — Welding!

J. POZNIK — M. ZELODEC

GLenville 3830

GOSTILNA

CARL'S CAFE

1301 E. 54 St. — EN. 8997

vogal Marquette-Hamilton Ave. — FRIDAYS FISH FRY — Music Fri. & Sat.

Mrs. Rose Frank in sin, lastnika

Izborna postrežba — prvovrstna jedila in fina pijača.

Frank Mihčič Cafe

7114 St. Clair Ave.

DOBRO PIVO, ZGANJE IN PRIGRIZEK

ENDicott 9359

KO ZAZELITE KOZAREC dobre pive, vina ali zganja, obiščite

Louis Seme Cafe

6507 St. Clair Ave.,

Za privatne zabave pokličite EN. 9026

Odrpito do 2:30 ure zjutraj

HECKER TAVERN

John Sustaršič in Frank Hribar

1194 E. 71 St.

Pri nas dobite vedno dobro pivo, vino in zganje ter okusen prigrizek.

Odrpito do 2:30 ure zjutraj.

J. SIMCIC in J. MARN

priporočata svoj

GAY INN

6933 St. Clair Ave.

Odrpito do 2:30. — Mize za večje družbe

ENDicott 8811

MARIO'S CAFE

6220 St. Clair Ave.

ENDicott 9135

V vročem času se priče kozarec dobre pive. — Pri nas dobite tudi zganje in vino ter dober prigrizek. Se priporočamo za naklenjenost.

RUDY BOŽEGLAV WINERY

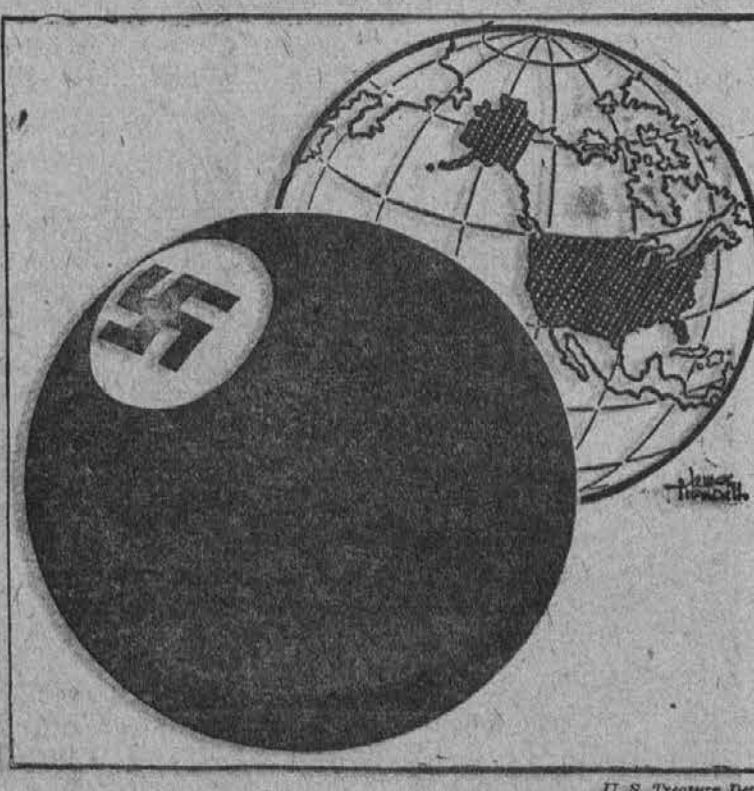
6010 ST. CLAIR AVE.

Najfinejša vina, domačega izdelka, dobite na kozarec ali v večji količini za na dom.

Postrežemo tudi z okusnim prigrizkom.

Se priporočamo!

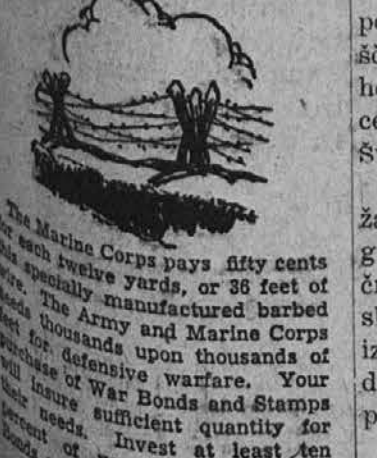
STOP THIS BLACKOUT!

Buy United States WAR BONDS

What You Buy With WAR BONDS

Barbed wire used by Uncle Sam's fighting forces is vastly different from that used on American farms. The Army and Marine Corps use heavier and the barbs, about three inches in length, are more widely spaced than ordinary barbed wire.

The Marine Corps pays fifty cents for each twelve yards, or 36 feet of this specially manufactured barbed wire. The Army and Marine Corps need thousands upon thousands of pounds of War Bonds and Stamps to insure sufficient quantity for their needs. Invest at least ten percent of your wages in War Bonds every pay day.

U.S. Treasury Department

Jugoslovanski vojni ujetniki zbeže iz Norveške

Stockholm. — Te dni smo tukaj zvedeli, da je skupina jugoslovanskih četnikov, katero so bili Nemci ujeli v borbah na Balkanu in poslali na delo, da v severni Norveški zidajo utrdebe, pobegnila iz delavskega taborišča in po izredno težavnem pohodu preko planin, ki je trajal celih 14 dni, varno prispela na Švedsko.

Ko je švedska obmejna straža naletela na to skupino beguncev, so bili vsi popolnoma izčrpani. V nacističnem delavskem taboru so z njimi ravnali izredno surovo. En sam obed so dobivali na dan, in sicer krompirjevo juho in četrt kg kruha.

Begunci so posebno hvaljezni norveškimi domoljubom, ki so debesedno tvegali življenje, da

Cass pravi:

Utrdite si vaš odpor proti zimskim prehladom.

VZEMITE VITAMINE SEDAJ

I. V. C. Vitamini A & D	49c
" " A, B, D, G kapsule	69c
" " B Complex kapsule	\$1.09
" " B1—3.3 Ml	56c
" " B1—5 Mg kapsule	67c
" " kapsule	69c

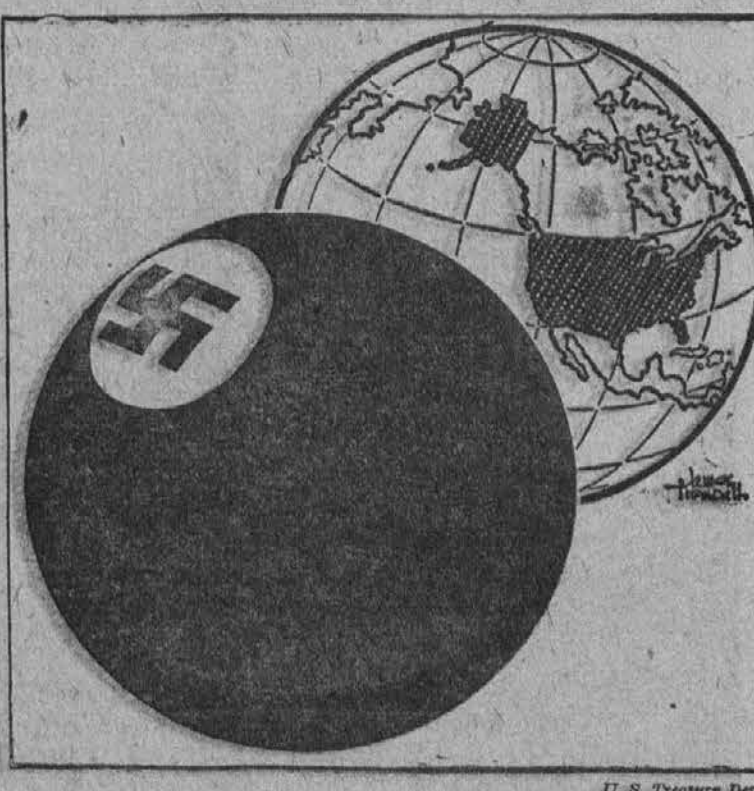
Imamo tudi vitamine različnih vrst po nizkih cenah.

John E. Cass Ph. C.

LEKARNAR

797 East 185th St. — IVanhoe 2877

STOP THIS BLACKOUT!

Buy United States WAR BONDS

SODNIKOVI

JOS. STRITAR

Mirno je poslušal Sodnik te krive nauke; pač bi bil lahko mnogokaj na to odgovoril izkušnjavcu; vendar je bil v takem stanju, da se mu ni vse, kar je slišal, zdelo tako ničevno, kakor je bilo v resnici. Ogibajoč se pravega vprašanja začne ga strašiti:

"Ali si pa prav premislil, Nosan, kaj delaš, da meni take stvari pripoveduješ? Ali ne veš, da te imam zdaj v svoji pesti?"

"Sodnik izdajalec, ovađuh? Ne, dobro vem, kaj delam. Lahko bi ti bil dejal, da mi daj roko in besedo, da ostane med nama, kar ti bom povedal; pri tebi tega ni treba; predobro te poznam. Četudi se nam ne pridružiš, vem, da se nam tebe ni treba bati. Človek mora vedeti, s kom govori; mož ostane mož, naj se mu še tako hudo godi. Torej, Sodnik, nič pomisleka, odloči se, udari mi v roko, kakor mož možu, in tvoje stiske je konec."

"Ne, Nosan, tu ni treba nič pomisleka. Slabo se mi godi res, kaj bi tajil, saj tebi tako ne morem, ko bi hotel. Siromak sem, berač, a dozda še pošten. Če ne morem drugega, pošteno ime hočem zapustiti svojim otrokom, da se jim ne bo treba sramovati svojega očeta še po moji smrti. Če mi ne veš drugega sveta, pusti me in hodi z bogom!"

"To je torej tvoja zadnja beseda?"

"Kakor sem rekel."

"Kakor te je volja. Komur ni svetovati, njemu ni pomagati. Drugih imam dovolj na izbiro, ki z veseljem sprejmo mojo ponudbo. Saj ni da bi moral ravno ti biti." Vendar čez nekaj časa se premisli:

"Ne, Sodnik, tako te ne morem pustiti. Veš, mnogo dobrega sem pri tebi užil, ko se ti je še dobro godilo. Nehvaležen bi bil, ko bi šel drugam. Premisli se, bodi naš, ne boš se kesal. Kaj boš s svojo poštenostjo? Beračiti pojdeš lahko z njo ti in tvoji otroci. Ali ni dolžnost očetu storiti za svoje otroke; kar more? Bojiš se, da bi nas zalezli? Nič se ni bati; mi smo previdni in vemo, kaj delamo; moja koža je meni tako ljuba, kakor tebi tvoja. Poskusi samo, videl boš, kako je to lahko in brez nevarnosti, samo jezik za zobmi! Nekaj srčnosti seveda je treba. Ali pomisli, da ti ni druge pomoči. Nekaj so možje v takem stanju, v kakršnem si zdaj ti, o polnoči v ris hodili,

hudiča klicali in mu svojo dušo zapisavali. Dandanašnji ni več taka navada. Hudič se zdaj ne da več priklicati, menda ima že toliko duš v peklu, da se za nobeno več ne zmeni. — Tiho, nekdo prihaja! Premisli to stvar čez noč; jutri pridem zopet o tem času na to mesto. Bodi pameten, Sodnik. Srečno!"

Nato izgine kakor senca. Sodnik je mirno obsedel na svojem mestu. Ni mu dejal, da naj pride, ne, da naj ne pride.

XVI.

Bilo je zvečer. Okoli velike mize pri Korenu je sedela kmečka družina. Možje so se menili, kakor po navadi, o slabih časih, potoževali si svoje težave in nadloge in pili dobro Korenovo kapljico za tolažbo. Nazadnje se govorica obrne na posebne dogodbe med njimi.

"Saj praviš," oglasi se suh možiček v kotu, "mačko vrzi kakor hočeš, vselej ti pade na noge. Tega Sodnika ni ugonobiti. Kdaj smo že mislili, da mu je vrta zadržilo, vendar še diha in prav krepko diha. Nas pa da le kaj dregne, pa že ležimo na tleh, da se ne ganemo več. Kaj menite, možje, kako si je zdaj zopet opomogel? Jaz pravim, v loteriji je zadel kako veliko terno. Srečo ima ta človek, da nič takega. Moja stara stavi in stavi, pa še ambe ni nikoli zadela."

"Ti in tvoja večna loterija!" zavrne ga mož z zavihanimi rokavi ter krepko plune pod mizo. "Brezar mu je pomagal, nič drugega. Kako da ne? Njegovo hčer ima rad in petičen je tudi, zakaj bi ne pomagal možu, ki bo danes ali jutri njegov tast!"

"Ta je bosa!" oglasi se rjavolas, pegast mož, ki je sedel predgovorniku nasproti: "Ko bi imel Brezar toliko stotakov kolikor ima desetakov, potem bi se govorilo. Kaj veš ti, koliko ima Sodnik dolga! Vse vkup, kar imamo mi, ki tukaj sedimo, ni toliko vredno. In ka bi mu tudi Brezar mogel in hotel dati, kolikor potrebuje, da izgazi, potlej se še le vpraša, ali bi hotel Sodnik pomoči od Brezarja. Saj menda veš, kako ga sovraži in zaničuje. Ti ne poznaš Sodnika, ako meniš, da bi se kdaj pred Brezarjem tako ponižal. Ali ni bolj pametno misliti, da se je sin Matija usmilil svojega očeta? Dobro se mu godi, kakor govore, tam na Nemškem, ali kje je. Bogati trgovci, pri ka-

Vojaške vaje za napad na kopnino

Preden so ameriški marini naskočili in zavzeli Solomonsko otočje, so imeli nešteto vaj, kakršne vidite na gornjih slikah. Na spodnji sliki izkrcavajo marini težak top.

Reševanje velikega letala

Na sliki vidimo majhno ladjo ameriške mornarice, ki dviga z morda veliko vojaško dvomotorno letalo, ki je treščilo na morje v San Pablo zalivu, pri čemer je izgubilo življenje četvero letalcev, ki so se nahajali v letalu.

terem je bil v službi, vzel ga je za tovariša; edino hčer ima in Matija bo zet njegov."

"Tudi takisto ne bo, kakor ti praviš, Martin," seže mu v besedo zaripljen možak, ki je do zdaj brado s komolci podpiral, mirno poslušal to modrovanje. "Vi možje, vsi nič ne veste. Mene poslušajte in potem mir besedi! Meni je pravil Mejačev Jurij, ki ga je sam slišal, in on bo menda vendar vedel, odkod ima denar. Dobil je pravdo s tistimi možmi, ki so pri nas tovarno zidali. Vsega resni dobil, kar so mu dolžni, a vendar toliko, da se more zopet gibati; ali upa seasom še več. Tako, zdaj veste!"

Nato se je možiček v kotu, ki je bil izprožil ta pogovor, ravno pripravljval, da bi mu odgovoril, ali v tem trenutku se nekaj zgodi, kar je možu sapa zaprlo. Vrata se nanaglomno odpro; prikaže se ženska, ki je bila možu predobro znana. Ženska na pragu obstoji in nekaj časa molči, bodisi da je bila takoj spehana, ali pa od jeze ni mogla izpregovoriti besede. Jezna je bila, to se je videlo z njenih zaripljenih lic in bolščekih oči. Vsa družba se je obrnila proti nji, razen moža v kotu, ki je bil vidno v veliki zadregi. Čez nekaj časa odpre žena usta, in iz njih se vsuje gosta toča srditih besed in zarobljenih priimkov nad glavo nesrečnemu možu. Zdj pa zdaj je odskočilo tudi kako zrno na njegove tovariše, ki niso prav vedeli, kako bi se držali v tej nevihti. Huda vest je pač natihoma govorila vsakemu izmed njih: kar se je njemu zgodilo, to lahko tudi tebe doleti, in ne čisto po krivem. Toda pustimo že neprijetni prizor, enako neprijeten pripovedovalcu in poslušalcu, in obrnimo se drugam, v Sodnikovo hišo.

Tu vidimo Sodnika v svoji sobi, v govoru z Valentinom. Rad je imel, kakor vemo, Sodnik svojega sina, hvalil ga je in ponašal se z njim pred svetom, toliko bolj ga je peklo, da zdaj tako brez pravega dela postopa doma. Njegova prva skrb je bila torej, ko si je bil opomo-

mano, dasi sem bil tako malo vreden vaše dobrote. Tudi zdaj ste mi storili, česar sem sam najbolj želel. Skrbeti hočem naprej, da vam ne bodem delal sramote, kakor sem vam jo do sedaj. Zdravi ostanite, oče!"

Valentin bi bil morda še kaj rekel, ali v tem trenutku je bil res tako ginjen, da je še zadnje besede težko izgovoril. Bil je, kakor smo videli, lahkomiselni, razvajen, samopaš človek, ali poleg tega je imel vendar mehko srce, v katerem je našla dobra beseda svoje mesto, in razuzdano življenje mu ni zadržilo zadnje iskre pravega čuta in moštva.

Še tisto noč je spal pod tujo streho in Andreju Sodniku se je bil odvalil težek kamen od srca.

XVII.

Prijazni bralec ne bodi nevoljen, da ga že zopet vedemo v gostilno; ali v trgu, v katerem se suče naša povest, ni bilo v onem času ne čitalnice ne kazine, ne strelšča ne drugega enakega mesta, kjer bi se bili možje zbirali in pogovarjali ali pa samo kratkočasili. Korenova gostilna je bila našim tržanom, kmetom in gospodi, edino priljubljeno zbirališče. Tja nam je iti, ako jih hočemo najti zbrane.

Bilo je torej pri Korenu, v soboto zvečer, ko človek rad malo prej izpreže ter se oddahne in si, ako mogoče, kaj privoščiti. V soboto večer se je zbiralo, kakor smo že slišali, navadno gospoda iz trga pri Korenu v stranski, gosposki sobi. Tudi nocoj vidimo tu vso družbo zbrano: gospoda okrajnega sodnika za starejšino v kotu, gospoda davkarja, priglednika, pristava in kar je druge drobnejše gospode. Precej pozno je že, vendar družba ni nič kaj glasna in vesela, kakor po navadi; nič se jim prav noče. Gospod sodnik je bil nekako slabe volje. Dobra kapljica Korenova se je zastoj borila z meglami, ki so mu mračile visoko čelo. In ker ni sodnik dobre volje, kako bi mogli, kako bi smeli biti podložniki njegovi! Bil je, da naravnost rečemo, nocoj prav dolgočasen večer, da že dolgo ne tako. To si je menda vsak sam pri sebi mislil, a kaj takega reči ni spodobno. To je bilo Korenu prav neprijetno, a krčmar že celo ni, da bi se po sili vikal v take gosposke zadeve. Pokušal je sam svoje vino in pokušal, a njemu se je zdelo, da vino ne more biti krivo slabe volje, katero je bilo videti na vsakem obrazu. To je potolažilo poštenega krčmarja, čes: jaz sem storil svojo dolžnost, če se gospoda vendar dolgočasi, kaj to meni?

Pokušal je zdaj ta, zdaj ta, da bi gospodu v kotu razvedril čelo. Gospod davkar mu je pravil svoje najzanimivejše lovске dogodbe, gospod pristav ga je zapletal v najbolj zvita pravoznanska vprašanja, in tako so si drugi prizadevali vsak po svoji moči: vse zastoj! Mož jih je mirno poslušal, zdaj pa zdaj tudi malo prikimaj; a to je bilo vse, njegove misli so bile vidno kje drugje. Rad bi bil kateri vprašal gospoda, kaj mu je, ali upal se ni nobeden; čakali so, da jim morebiti mož sam razodene, kaj ga teži. In to se je tudi res zgodilo.

"Gospoda!" izpregovori z uradno resnim glasom. "Nekako tihi smo nocoj. Meni se prav ne ljubi, kakor ste gotovo že vsi zaznali. Ni čudo! Uradnih skrbi se človek ne iznebi tudi pri vinu. Danes mi je prišel drugi dopis o tistem potepuhu, tistem Zaplotniku, ki se, kakor pravijo, klati in potika po našem okraju; zakaj ga nismo že izsledili! Saj veste, gospodje, da smo storili vse, kar je bilo v naši moči. Poročil sem bil, da so vse naše prizadeve brez uspeha. Nato je bil nekaj časa mir. Zdj mi je pa prišel, kakor pravim, zopet dopis, da je v naših krajih, da ga moramo najti in jim izročiti živega ali mrtvega."

Sam zlodej ga je zanesel sem, vili v Gradiški in na skem gradu, zakaj ga bolje varovali! Zda iščimo!"

(Dajje prihodnji)

ZA CEMENTNA se obrnite na Vzdignemo garaže, mo tla in "driveway". prvovrstno delo. Cene Nobeno delo preveliko premajhno. JOHN ZUPANČ 19315 Chickasaw KEnmore 4993

"WHAT'S YOUR NAME?"

je naslov

novi knjigi

ki jo je spisal v angleščini slovenski pisatelj

LOUIS ADAMIČ

Cena knjigi je \$2.50 in nabavite lahko v našem uradu.

Naznanilo in zahvala

S tužnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom in prijateljem, da je kruta smrt iztrgala naše srede ljubljenega soproga in očeta

PETER YAN

Umrl je dne 18. avgusta, 1942 po par dni nem trpljenju za poškodbami, katere je dobil je padel po stopnicah. Star je bil šele 50 let. Pogreb se je vršil dne 21. avgusta iz Jos. Žetovih prostorov v cerkev sv. Kristine tam na Calvary pokopališče, kjer smo izročili njegovo truplo v naročje materi zemlji.

Pokojni je bil rojen dne 31. januarja, 1892 v Myklasewo, na Poljskem, kjer zapuša dva brata in dve sestri. V Ameriko je prišel 29. leti. Bil je član društva Cvetoci Noble SNPJ in unije I. A. of Machinists.

Srčno zahvalo naj prejmejo vsi, ki so bili v pomoč v tej nepričakovani nesreči, in sicer: Mr. in Mrs. Ernest Slokar, Mr. in Mrs. Shober, Mrs. Rose Krnc, Mr. Matt Smith, Mary Zelko, Mr. in Mrs. John Cimperman.

V dolžnost si štejemo, da se tem potom hvalimo vsem, ki so položili tako krasno veno krsti pokojnika in sicer: Mr. in Mrs. Ernest Slokar, Mr. in Mrs. John Cimperman, Mr. in Mrs. Joe Shober, Mr. Frank Smith, Mr. in Mrs. Frank Tekauc, mladim fantom iz naše okolice, društvo Cvetoci Noble št. 450 SNPJ, sosedom in prijateljem iz sledečih cest iz E. 236 St. in E. 237 St. E. 239 St.

Lepa hvala sledečim, ki so darovali v golem namesto venca in sicer: Mr. in Mrs. Tomšič ter uniji I. A. of Machinists.

Zahvalimo se tudi sledečim, ki so darovali za sv. maše, ki se bodo brale za pokojnika: Mary Zelko, Mrs. Louise Andolšek, Mrs. Roksa, Mrs. Simrak, Mrs. Jeni Intihar, Mr. liam Ropus, Mr. in Mrs. Anton Muha, Gertrude Skubic, Mrs. Pollok.

Zahvalo naj sprejmejo vsi oni, ki so svoje avtomobile brezplačno v poslugu pri pogrebu: Mrs. Anna Kocman, Mr. William Bedenec, Mr. Frank Smith, Mr. William Ropus.

Lepa hvala vsem, ki so ga prišli kropiti, ležal na mrtvaškem odru in vsem, ki so ga smili na mirodvor.

Prisrčna hvala društvu Cvetoci Noble št. SNPJ, ki je skrbelo za tako lep in dostojen pogreb. Hvala tudi tajnici istega društva, Mary Dodič, za opravljene obrede na mirodvoru.

Hvala pogrebniemu zavodu Joseph Zelko sinovi za vzorno urejen pogreb in vsestransko najboljšo poslugi.

Ljubljeni soprog in oče, odšel si od nas večno tja, odkoder ni več povratka. Spominjati se Te bomo vedno, dokler bodo utripala naša srca. Spevaj srečno in snivaj sladko, dokler pridemo za Teboj!

Zalujoči ostali:

Mary Yan, soproga

Peter Jr. in Filip, sinova.

V Clevelandu, Ohio, dne 4. septembra, 1942.

It is good to hear Americans are now putting 10% of their pay into Bonds!

Herman, you tell him it's BOND—not BUND!

For VICTORY... put at least 10% of every pay into WAR BONDS!

SLAP THAT JAP!

BUG SWATTERS cost money!

BUY U.S. WAR BONDS - STAMPS

U. S. Treasury Department